

DOMINICUSPAROCHIE – UTRECHT: Jaar A – week 6 (18-9-2011)

Jesaja 55, 6 - 9
Matteus 20, 1 – 16a

KERNGEDACHTTE: "WEGEN NAAR VREDE..." (Begin van de vredesweek)

Begroeting en inleiding

Welkom aan het begin van de interkerkelijke vredesweek:
een week lang de vrede centraal in een wereld, waar aan alle kanten
de onlusten dreigen en woeden, bomaanslagen, geweld,
angst voor terrorisme.

Soms vraag je je af: is het wel ooit eerder in de geschiedenis zó erg
geweest?

En toch is het dezelfde wereld, waar ook vredesaccorden worden
gesloten, waar *shalom* klinkt en *salam*.

Misschien zijn die woorden te groot voor ons en vertillen we ons eraan.
Maar als hier op deze plek de grote woorden van vrede en gerechtigheid
niet mogen klinken - waar dan wel?

Welkom dus u en jullie hier in de kerk

Moment van gebed

*Onuitsprekelijke,
die met geen naam te noemen is,
vader en moeder -
zie ons hier:
mensen tussen hoop en vrees.
doe ons opengaan, stem ons af op U
en wek in ons de zachtheid
van een kind.*

Bij het openleggen van de schriften

De bijbel gaat open en we horen in de eerste lezing
het vermoeden van de profeet Jesaja, dat God niet met
mensenmaten te meten of te begrijpen is.

We hebben een God die geen mensenwegen gaat en toch
hartstochtelijk op mensen betrokken is.

Het evangelieverhaal sluit daar naadloos op aan:

Gods goedheid verschilt van menselijke berekening.

Hoor naar oude woorden

OVERWEGING

De laatsten zullen de eersten zijn en de eersten de laatsten:
weer zo'n dwars evangelieverhaal.

Het protest klinkt van binnenuit en ik zou het helemaal niet gek vinden,
als er onder ons mensen zijn, die denken: "Ja wat nou, loon naar werk.
Niks gelijktrekken van alles en iedereen. Dat is van dat softe gedoe!"

Toch zit in dit dwarse verhaal al een kern van de bittere realiteit van oorlog
en rivaliteit en menselijk leed.

Natuurlijk ontstonden - en ontstaan - oorlogen uit een kluwen van
gebeurtenissen, sentimenten en belangen.

Maar als je diep genoeg dóórgraaft, kom je uiteindelijk terecht bij een
ogenschijnlijk simpel gegeven: de één heeft meer geluk of talenten dan
de ander, bezit meer en krijgt betere kansen.

En in plaats van te zeggen: "Kom, deel van wat ik heb!" is er de neiging
om nog meer te willen: meer land, meer geld, meer handel, meer macht,
meer superioriteitsgevoel. Zo goed herkenbaar voor ons.

Dan komt er een derde die dat allemaal aanziet, en die roept:
"Wacht even, ik ben er ook nog!"

En die laat zich evenzeer gelden. En zij die onderop komen - die laatsten
worden - over wie heen gewalst wordt, kunnen zich op dat moment
misschien niet weren, maar ze slaan in hun herinnering op wat er gebeurt
en heel veel later speelt het nog een rol. Ze dragen op hun netvlies
en in hun hart de verschrikkingen mee en het is niet uit te leggen.

De grote problemen van oorlog en vrede mogen niet te simpel benaderd
worden, maar is wel degelijk een oer-mechanisme in ons allemaal en dat
uit zich in allerlei gedaanten. Bijna ondenkbaar dat het ooit over zal gaan,
noch in het klein, noch in het groot.

En natuurlijk wist Jezus van Nazareth dat ook wel, maar toch vertelt hij
een gelijkenis, die dat oer-mechanisme blootlegt.

Een werkgever heeft tijdelijk mensen nodig in het drukst van de oogst.
Hij gaat naar de plek van de werkelozen en biedt ze werk voor één
denarie: een bedrag waar een gezin een dag van kan leven.

Hij doet dat na een paar uur nog een keer en nog een paar keer die dag.

In feite komt het erop neer, dat de eerste ploeg de hele dag werkt,
de tweede aanmerkelijk minder en de volgende drie een paar uur.

En allemaal krijgen ze op het eind van de dag dezelfde denarie.

Dan barst de bom natuurlijk! De eerste ploeg werkers voelt zich benadeeld
en het is goed, dat de vakbond niet in de buurt is!

Maar de werkgever houdt zich aan zijn woord: niet alleen loon naar werk,
maar voor ieder genoeg om van te leven.

Zo'n werkgever is zeldzaam, maar je hebt op de wereld wel mensen die
een zo'n ander gedragspatroon hanteren en volhouden.

In de zwaar getroffen Afrikaanse landen zijn vrouwen, die bij de
moordpartijen hun man en vaak ook een of twee van hun kinderen hebben
verloren. En toch brengen sommigen van hen het op om een paar andere
ouderloze kinderen op te nemen. En dan niet gesteund door een riant
sociale voorziening of adoptie-systeem. Ze moeten maar zien hoe ze die
kinderen voeden, kleden en - als het kan - naar school sturen.

Andermans kinderen - kinderen van de rekening!

Oorlog en volkerenmoord heeft op zoveel schroeiplaatsen van onze wereld diepe gaten geslagen in de motivatie en de moed van mensen.

En toch zijn er overal weer moeizame pogingen om anders te denken, anders te doen, anders te kijken dan het verleden en de angst voorschrijven. Zal in deze een-en-twintigste eeuw vrede de ruimte krijgen? Het ziet er nog niet echt naar uit! Op hoop van zegen!

De werkgever uit het evangelie-verhaal en zovelen overal ter wereld, die het wagen de wereld op z'n kop te zetten, ze hebben iets van dat...

"Mijn gedachten zijn niet uw gedachten en mijn wegen zijn niet uw wegen" dat in de eerste lezing zo typerend is voor de Eeuwige, onze God.

Zo langzamerhand word je moedeloos van de beelden van oorlog, geweld, terreur en bom-aanslagen. En het gaat maar dóór en de één reageert op het ander en wie is nog in staat om die spiraal van geweld om te buigen naar kracht?!

- Als een Jood in de naam van JHWH de moslim te lijf gaat, is dat niet de weg van God, maar de weg naar de eigen kleine waarheid.
- Als een moslim in naam van Allah de christen te lijf gaat, is dat de weg naar de eigen kleine waarheid.
- Als progressieve en conservatieve christenen elkaar bestrijden, is dat de eigen kleine waarheid.

Pas als er woorden van verzoening, vergeving, vrede vallen, zitten we een beetje op het goede spoor.

Wat kunnen we toch snakken naar die sporen van verandering, kiemen van vrede, een andere manier van kijken en handelen.

Soms zijn ze te zien - even.

Dat ze ons dan ook mogen raken...diep, op hoop van zegen, op hoop van vrede!

Baptiste Tuin o.p.